

Črnovojniki, ktere bi naborna ali pregledovalna komisija za službo v črni vojski zvrгла dobé od svojega županstva oprostilno potrdilo in se ob enem izbrišejo iz črnovojniškega zapisnika.

Častniki in uradniki, ki so bili v vojaški službi pa mislijo, da niso več sposobni za službovanje v črni vojski, morajo se obrniti, kedar se bodo na to službovanje klicali, do svoje razvidniške gosposke prve vrste. Način preiskovanja, kteremu se jim bo podvreči, je jako jednostaven in se bodo preiskovali, kolikor je možno vsak v svojem okraju, da ne bo prevelikih stroškov.

Zavoljo družbinskih razmer se ne bo nihče oprostil od službovanja v črni vojski. Pač pa se bo na podlagi dotičnih črnovojniških postav marsikdo začasno oprostil od črne vojske.

Toda tudi teh ne bo kdo vé, kako veliko in bodo samo take osebe, katere so nepogojno potrebne pri javnih uradih in javnih prometnih zavodih, ter zaradi službe ne morejo svojega posla zapustiti. Ali tudi tukaj ne morejo sami za oprostjenje prositi, temveč le dotični uradi ali gosposke in v tem se bo pokazalo, če so dotični uradniki nepogojno potrebni, torej nenadomestljivi. Tako n. pr. noben železniški uradnik ne more sam prositi za oprostjenje od črne vojske, pač pa ima dotično društvo, oziroma ravnateljstvo, za to skrbeti s tem, da vloží zapisnik vseh tistih uradnikov, ki so jih za službo in promet neogibno potrebni. Leti zapisniki se ne vlagajo še le, kedar že voda v grlo teče, temveč jih je treba že v mirnem času sestaviti in za to določeni gosposki izročiti. Železnična društva vložila bodo dotične zapisnike pri c. kr. trgovinskem ministerstvu. Oproščeni dobili bodo certifikate.

Ko bi se ob času vojne sile pokazalo, da ta ali ona velika obrtnija, ki za vojsko potrebne reči izdeluje, potrebuje za izdelovanje taistih vse svoje delavce, ki so sicer za črno vojsko, vložiti ima prošnjo z natančnim zapisnikom dotičnih delavcev tista vojaška gosposka, za katero se potrebno blago izdeluje (ženijsko ravnateljstvo, tehnična artilerija, monturna zakladišča) in to pri c. kr. brambovskem zapovedništvu tiste pokrajine, kjer se dotična tovarna nahaja. Oproščevanje tistih oseb, ki so v stalni armadi, mornarici, pri brambovcih ali pri žandarjih služili, pa je to le v posebnih slučajih dovoljeno.

Ob času mobilizacije oprosté se lahko tudi ravnateljji drugih velikih obrtnijskih zavodov, ako so nenadomestljivi za daljši promet v tovarni. Predlagati jih morajo politične gosposke c. kr. brambovskemu zapovedništvu. Brambovska gosposka jih oprostí, če je nepretrgano nadaljevanje prometa dotični tovarni na javno korist.

Posvečenim katoliškim duhovnikom in službovajočim duhovnikom drugih ver ni treba prositi za oprostjenje, kajti le ti bodo služili, kedar in kolikor bo treba, v svojem poklicu za vojaške kaplane pri črni vojski. Enako ne potrebujejo oprostčevanja stražniki c. kr. finančne straže in c. kr. gozdarstva, in bi se oboji klicali le v skrajni sili v črno vojsko in še takrat le toliko, kolikor bi dopuščale njih službene razmere. (Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Nekaj za zdravje.

Mnogokrat slišim mlade gospode kaplane in župnike toževati, da jim vmes zelo slabo prihaja. To pride navadno od želodčevega nahoda. Sploh vse slabosti izvirajo po veliki večini iz pokvarjenega želodca.

Namenjen sem bil že davno v „Slov. Gospodarju“ razglasiti, kako se je meni godilo. Skoro dve leti sem imel želodčni nahod in hudo glavno omotico. Ob nedeljah sem s težavo božjo službo opravljal. Navadno pa sem moral se pri oltarji med daritvijo sv. meše za oltar prijemati, drugače bi bil padel. Klečati pred oltarjem brez stoleca mi ni bilo mogoče. Vsako zdravilo bilo je zastonj. Petnajst pijavic sem si dal nastaviti, pa tudi zastonj.

Po naključbi pa mi je nek vinski trgovec pravil o svojej bolezni. Bil je namreč tako bolan, da se je le s pomočjo vrvi mogel v postelji obračati, in ozdravil se je s čistilnimi kroglicami popolnoma. Dobil sem jaz tudi tri škatljice čistilnih kroglic in jih jemal vsaki večer po dve pri navadni hrani. V enem tednu je že zginila vsa omotica. V dveh mesecih bil sem pa skoro popolnoma ozdravljen, in ako me kedaj opominja stara bolezen, vzamem zopet nekatere večere po dve kroglici in čutim se popolnoma zdravega. Vsi pa, kateri se tako ozdravljajo, naj se varujejo mošta ali tolklje in žganja, to je za želodčni nahod, kakor strup.

Napis je ta le: „Blutreinigungs-Pillen, Apotheke zum goldenen Reichsapfel (Pserhofer) in Wien“.

Le tamkaj se prave čistilne kroglice dobijo, drugod so ponarejene in niso za rabo.

Naročijo se pa ena, dve ali več svitkov. En svitek ima 6 škatljic, v vsaki škatljici pa je 15 kroglic.

Nikomur ne bo žal, jaz sem že mnogim z nasvetom pomagal in vsak mi je bil hvaležen.

Ako se denarji po nakaznici naprej pošljejo, velja 1 svitek 1 fl. 25 kr., 2 svitka 2 fl. 30 kr., 3 svitki 3 fl. 40 kr., 4 svitki 4 fl. 40 kr., 5 svitkov 5 fl. 20 kr., 10 svitkov 9 fl. 20 kr.

Po rabi omenjenih kroglic je človek vselega duha in težke noge postanejo lahke, kar je posebno svetovati duhovnim bratom, ki imajo žmetne posle po hribih.

Juri Žmave, župnik.

Sejmovi Dne 26. marcija v Podsredi, na Teharjih in Bizeljskem. Dne 28. marcija pri sv. Križu na Murskem polji in v Rušah, v Ločah in v Marenbergu. Dne 1. aprila v Arnožu in v Braslovčah, v Ormožu, v Stradnu in Slov. Gradcu. Dne 2. aprila v Artičah, na Dobju, v Št. Ilju in Slov. Gradcu.

Dopisi.

Iz Medloga pri Celju. Velika žalost vlada po naši okolici, ker nam je nenadoma pobrala nemila smrt dva vrla, obče priljubljena rojaka. V torek dne 8. marca. se podaja trije Mirnikovi, po domače Anžičevi, in sicer: Mart. Mirnik in njegov sin France, in pa Jožef Mirnik, brat Martinov v griško župnijo, tje k sv. Križu. Tam ima Jožef Mirnik vinograd s primerno viničarijo. Martin se poda zvečer zopet domu v Medlog, Jožef in France si pa zakurita v peči, v kateri se ni kurilo že 6 tednov ter se vležeta k počitku. Za sredo, dne 9. marca popoldne, je bilo naprošenih mnogo rezačev in Martin, Jožefov brat se povrne zopet proti poleni popoldne iz Medloga nazaj k vinogradu. Ko Martin pride do hrama in zagleda veliko trumo delalcev, nikjer pa ne svojega sina Franceta in tudi ne brata Jožefa, hiti nemiren proti izbi, v kateri ju je zapustil prejšnji večer. Soba je zaklenjena. Stere va-njo, pa o joj, kako žalosten pogled! Obadva ležita mirna v postelji ter se več ne ganeta, dasiravno ju kliče in drega z rokami. Ogljeni kislin, puhtec iz zaprte peči skozi razpoklino v zaklenjeno sobico, ju je zadušil ter zazibal v nepričakovano večnost. Obadva, 17letni nadopolni France, kakor njegov 40 let stari stric Jože, sta bila vzor krščanskim, slovenskim mladenčem; zato je pa tudi žalost za njima splošna; naj v miru počivata!

Iz spodnje Savinjske doline. (Na nemčurških razvalinah.) Da je vse na svetu izpremenljivo, to je resnica. Staro se podira in razpada, in novo raste iz tal. Narodi živijo in se trudijo, pa soped spremenijo iznad zemlje in ni jih več. In tako gre z vsemi stvarmi na svetu, to je že tako odločeno od stvarnika. Tudi nemčurstva nekdanj ni bilo v prelepi naši domovini slovenski; a napuh in nasilstvo ga je rodilo, toda ovo je rastlo in večje prihajalo, dokler da je začelo cveteti in je tudi svoj sad obrodilo, se vé, da na škodo nam in naši ljubi domovini. A zdaj pa je tudi ono staro in piškavo, tudi njemu odleteva veja za vejo in ne

bode dolgo, pa mu bode odletela zadnja veja, potem pa se bo zgrudilo celo deblo nemčurstvo na tla in bo zateptano v zemljo. Nemčurstvo je bilo, in ne bode ga nikdar več, to je še v božji naredbi tako. Ena močnih vej na debelu nemčurstva bila je do ne dolgo časa, občina Velika Pirešica pri Celju. Odkar so bile občine osnovane pa do lani, kraljevali so nemčurji v njej. In tako so bili že gospodarstva in pa zvonca vajeni, da so mislili, da bodo na večno na stolu sedeli. A prišel je čas, veja je ostarela, bila piškava in gujila; odletela je, lani še na pol, a letos popolnoma. Pri volitvi v občinski zastop zmagali so naši tako sijajno, tako častno, da je veselje. Vseh volilcev je v tej občini 643, pa čujte: 23 je še odpadnikov. Ako odvezamemo še grajščake, ki so v resnici bolj nemčurskega rodu, našel bi jih človek le 20. Torej dvajset je mož v celi občini, ki so se izneverili svojemu rodu, ter pozabili, da jih je rodila slovenska mati. Pa naj jim bo, tudi oni se bodo spametovali, dal Bog da ne prepozno za nje! Pa veseliti more človeka, ko vidi in sliši, da je 620 mož, toraj skoraj vsi, popustilo staro nemčurstvo in izpoznalo, da so Slovenci, da morejo voliti le vrle slovenske može. Hyala in slava jim! Narod bo za narodom poginil; slovenski narod bode trdno stal; kajti on je mlad in prebujen! (Konec prih.)

Od sv. Ane v Slov. gor. (Spomenik B. Raiču.) Dobil sem nalogo od odbora iz Ptuja, da bi nabiral mile doneske za spomenik prerano umrlemu Božidarju. To sem z veseljem storil, tem raje, ker sem rajnega dobro poznal. Vendar z žalostjo omenjam, da se štajarski Slovenci vse premalo brigamo za svoje največje može. Glejte, prof. Erjavec še ne počiva dolgo pod mrzlo grudo, a že bo imel spomenik. Kaj pa z Božidarjevimi? Od slovenskega rodoljuba na Ptuju, g. A. Gregoriča sem dobil pismo, v katerem se končajo besede: „Mili Bog vé, kako bodemo to svoto skupaj dobili!“ Predragi slovenski rojaki na zelenem Štajerskem, ne delajmo si v tem oziru sramote, zložimo skupaj vsak po svoji moči, da dobi naš častiti Božidar prav v kratkem dostojni spomenik, sličen Jurčičevemu in Bleiweisovemu, med katerima počiva. Kdor more, naj opominja znane rodoljube, da sežejo v žep ter položijo na žrtvenik slovenske ljubezni mili darček. Pokažimo svetu, da tudi štajarski Slovenci visoko častimo svoje slavne može; kateri narod pa ne časti in se v spomenikih ne spominja svojih slavnih mož, ni vreden biti zapisan v zgodovini človeštva. Slovenci, zapomnimo si dobro! Mile darove za spomenik sem do sedaj dobil od č. g. Miha Milošiča, župnika pri sv. Benediktu 2 gld. 20 kr. Po 1 gld. pa so darovali: preč. gospod Jurij Tutek, kanonik pri sv. Lenartu; dr. Anton Suhač, žup. pri sv. Ani; Ivan Bohanec, kaplan